

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENSÉG ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy órára . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy órára . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

A nemzet akarata.

Gyárthatják derűre-borúra a vármegyei és városi törvényhatóságoknál az obstrukciósellenes feliratokat, berendelhetik a lekötöztetett munkapárti korteseket, erőszakot követhetnek el a tisztviselők lelkiismeretén, rendezhetnek nagy-képűséggel kényszer-szavazásokat, üthetik a fekete-sárgára festett bécsi nagydobot az összbircadalmi politika magyarországi kifurói, teremhetnek a labancok, mint eső után a mérges gomba, — de azért azt a tényt lecafolni, azt az igazságot meghazudtolni nem lehet, hogy az ország, a nép a katonai létszámemeléstől, az új százmillióstól irítozik, azokat megszavazni nem hajlandó, ellenük tiltakozik és elvárja minden hü hazafitól, aki nemcsak névleg, hanem szívből és népképviselőnek tartja magát, hogy a kormány szűgyenjavaslatait minden rendelkezésre álló eszközzel megbuktassa.

Az obstrukció ellen nyilatkozó törvényhatóságok a parlament munkaképességét követelik. Helyes. Dolgozzék a parlament, a 48-as ellenzék ezt nem akadályozza meg, csak az a végzendő munka legyen igazán nemzeti munka.

A hadsereg új követeléseinek megszavazása minden belügyi, adózás-reformi ellenérték és nemzeti engedmény

nélkül: határozottan nemzetietlen munka lenne, tehát a legszélsőségesebb technikai obstrukciónak is meg van a jogosultsága, létalapja és erkölcsi jelleg.

A kormány és fizetési lapjai miatt sopánkodnak, hogy nem tud dolgozni a parlament. Dehogyan is nem tud!

Tessék hozni a választólogi reformot, a fokozatos adózási törvényjavaslatot, a városok felsegélyezésének, az új népiskolák felállításának ügyét, mindjárt nem lesz obstrukció és megszakítás nélkül folyhat a munka.

A kormány azonban a munkát nem így értelmezi. A gyufamonopóliumot, a gyufa árának emelését akarja keresztül vinni, miután már a dohány árát fel-emelte és harmadosztályú kereseti adókat az egész országban 50—100 százalékkal felemelve rovatta ki. Az ország benső erősítésével a kormány nem törődik, az állampolgárok anyagi helyzetében valóságos rombolást visz végbe és az utolsó krajcárt is közvetett és közvetlen adó gyanánt kotorássza ki a sok gyermekű családapák zsebéből; az állam a tisztviselőit, alkalmazottait a mai túl-nagy drágasággal szemben mostohán fizeti, kezdve a legmagasabb állású, bírói tisztségviselőktől, miniszteriumi uraktól lefelé egész a dijakokig és napdijas szolgálókig mindenki keveset kap a saját maga szükségleteihez viszonyítva s az

állam alkalmazottainak sorsa fenn a cifra nyomorúság, lenn pedig cifraság nélkül a nyomor.

Ezeket az állapotokat kell változtatni, megelégedett embereket kell itt benn teremteni: ezt akarja az ország! Virágzáshoz kell segíteni a kisgazdátársadalmat s a kisiparosítást: ezt akarja az ország! Egészséges munkaviszonyokat kell teremteni: ez takarja az ország! Jogokat kell adni a jogtalanoknak: ezt akarja az ország! Ervényre kell juttatni a magyar nemzeti állam-eszmét minden vonalon és a hadseregbe is be kell vinni: ezt akarja az ország! Szabadságot kell teremteni szolgaság helyett: ezt akarja az ország! Vissza kell verni Kluenestül, munkapártostul a létszámemelési veszélyes szándékot és merényletet: ezt akarja az ország! Járjon maga lábán, éljen a saját önrendelkezése szerint a magyar: ezt akarja az ország!

Es ezért, ezekért a nagy nemzetboldogító célokért van az obstrukció is. Amely törvényhatóságok ellene szólnak, azokat félrevezették s azokra ráillik az irás szava szerint;

— Magyarok Istene, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!

A kormánytól kapott titkos utasításokra készített törvényhatósági határozatokra

A bárándi Messiás.

Írta: VARGA BELA.

A minapében esett meg ez a história. Valami csekélység, (gondolom, holmi bicskészás) ügyében két bárándi magyar jelent meg a törvényszéken. Az egyik fél — a felperes — tisztelendő Homoky Gábor nazréus lelkész és érdemduz ácsmester elpanaszolja sérelmét igazi hívő lelkész tónusban annak az óhajának adván lépten-nyomon kifejezést: vajha a késelő felebarát, névszerint Szücs Imre kovácsmester — vétségéért a legszigorubbán bünhődnek.

Hogyne no! Kést mert rántani egy olyan ember ellen, aki, hogy elevenen kerül a menyországba, olyan holt bizonyos, mint hogy egyszerű psik esztendőben — vizkereszt. Meg aztán illés próféta meg nem tette-e a régi jó világban, hogy tüzes fogatra pattant, mikor kedve csucsant látogatást tenni Urunk szerény hajlékában?!... Miért ne tehetné hát meg ugyanazt Homoky Gábor tisztelendő uram is?...

Bizony meg is teszi!... Meg biz ő.

De hogy holmi profán kezek olták ki élete gyertya szálát, arra minden kegyessége meg szentsége mellett sem kapható. Egészen más —

már teszem azt — ha úgy jthatna föl a menyországba, mint a mi urunk, Jézus Krisztus! Az vón csak a beszéd! Meg is tette már a szükséges lépéseket erre nézve, de bizony, nem úgy ütött be, ahogy tisztelendő uram elgondolta bölcsen...

Mert — hogy mindjárt az elején kezdjem — úgy volt az, akár hiszik, akár sem, összehívta tisztelendő Homoky Gábor a presbiteriumot eléjük terjesztvén, hogy megfogalmazta már azt a kérvényt, melyet felküldendő a miniszteriumba annak kicsinálására — miszerint keresztalált halhasson — mint egykor a Messiás Krisztus.

A bölcs atyafiak belátva, hogy nem tréfa dolog, — amit lelki atyjok mond — aláírták szép sorjában az ékesen megfogalmazott petitumot, hogy — ha már így áll a dolog — öket meg adnak két bikfa gerendát a kereszt, illetőleg a tisztelendő ur javára. (Gondolom ilyen fából csinálódott a Krisztus keresztje is.) A harangozó meg — hiszen hivatalbeli kötelessége teljesíteni papja óhaját — a keresztre szegés végrehajtásának nemes tisztét vállalta magára odairván ezt a kérvény hátuljára is.

Egész Báránd község kíváncsi volt rá, mit

szól a dologhoz a miniszter ur. A kisbíró pedig (hetvenkét év sulya nyomja a vállát) maga jószántából mindennap bebotorkál Váradra a postára, hogy a miniszteru r levelet mentől előbb kezéhez kaphassa a tisztelendő ur.

El is készült már mindenképpen a nagy utra tisztelendő Homoky Gábor, a keresztet is kifaragta — sajátkezűleg (lám ezzel még rálicitált Krisztus urunkra is, mert ő csak vitte, de nem faragta a keresztjét!) s fölállította szépen az imaház keleti szögletéhez.

Azt fölösleges is említenem, hogy gonosztevőknek is ajánlkoztak két oldalról a Sikátor meg a Popiszár vályogvető cigányok, de csak úgy, ha öket nem szegzik, — csak kötik a keresztthez, s ha a tisztelendő ur már meghalt, öket meg engedjék le a keresztől. S öket ezt a nélkülözhetetlen ünnepség kiegészítését egy-egy jó pofabagóért vállalták volna.)

A harangozó minden reggel ünnepelőbe rántotta magát, mert ki tudja, mikor szólítja a szent kötelesség!

Hát úgy két-három hét múlva csakugyan jött válasz a minisztertől.

A kérelemre — mely szösz szerint idézve így hangzik: «En tisztelendő Hooky Gábor Isten ő

Megnyílt!

SZABÓ MIKLÓS

világvárosi mintára berendezett

kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza

DEBRECZEN Piacz-utca 61. (Fischer-palota.)
Külfönterme mértékutáni megrendelésekre.

Megnyílt!

tok a küzdő 48-as ellenzékét el nem kedvetlenül, meg nem tántorítják, mert a kitűzött cél, a népnek az új sarcolástól való megmentése: egy olyan benső meggyőződés hevéből fakadt, melyre semmi befolyással nincs a törvényhatóságoknak máról holnapra változó szélsége és a törvényhatóságokban basázkodó kormánypárti kirendeltségeknek obstrukció-ellenes, tehát pecsovics határozata.

Mi tudjuk, hogy mit akar az ország. Azt akarja, hogy a függetlenségi és 48-as párt a népjogok jegyében győzzön minden vonalon!

Országgyűlés. A képviselőház mai ülését Kabos Ferenc alelnök negyedik 11 órakor nyitotta meg. Bemutatja Alsó- és Felsősomfa feliratát az obstrukció ellen. Abraham Dezső a kérvények ovaultalása tekintetében ellenindítványt tesz. Kabos Ferenc alelnök bemutatja Győrvarmegye feliratát a katonai túlkövetelések ellen. Abraham Dezső a hovaultalás tekintetében ellenindítványt tesz. Elnök bemutat négy különböző tárgyú feliratot, melyekre Abraham Dezső ellenindítványt tesz a hovaultalás tekintetében. Következnek a névszerinti szavazások. Fél 2 óra feé az enök megtillette napirendjavaslatát és az ülést bezárta.

A trónörökös a királynál. Bécsből táviratozzák: Ferenc Ferdinánd főherceg vasárnap kihallgatáson jelent meg öfelségénél. A kihallgatáson, amely közel két óra hosszat tartott, a trónörökös beható jelentést tett a felsőmagyarországi nagy záróhadgyakorlatok lefolyásáról. Ö felsége különös örömeinek és meglepedésének adott kifejezést a gyakorlatok szép lefolyása miatt. Ferenc Ferdinánd főherceg ma vadászatra megy Eckartsauba.

Gróf Khuen-Héderváry a királynál. Több mint két hónap óta nem volt Khuen-Héderváry miniszterelnök királyi kihallgatáson. Érthető tehát, hogy úgy a bécsi, mint a budapesti politikai körökben nagy érdeklődéssel néznek Khuen mai audienciájára elé. A miniszterelnök héder-

felsége gyarló szolgálja, — fölkönyörgöm a Miniszter ur exelenciájához — miszerint engedje meg, hogy amint Krisztus Urunk keresztben mult ki a világból, én őt, mint minden cselekedeteiben, úgy ebben is híven követhessem, s keresztján halhassam meg.

Azok pedig — akik a deresztrefeszítést rajtam végrehajtandják, — földi törvények szerint se bűnhődjenek — mert «él vala az ur aki megsegítit az ő benne bizókat azoktól, — akik az ő jobb keze ellen föltámadnak».

Tisztelettel Homoky Gábor nazarénus lelkész és társamester.

Feleletül ezeket írta a miniszter:

— Kérelmét teljesitem. Semmi kifogásom az ellen, hogy a Krisztust minden cselekedeteiben követhesse.

A Krisztus keresztben halt meg, — az igaz. ha jól esik — haljon meg maga is, feszítsék keresztre akik akarják, de hogyha (mint Krisztus) harmadnapra föl nem támad, leszen Bárándon nagy rivás, sírás, és fogagnak csikorogása...

Hogy aztán így történté igazán, arra nézve nem vállalok garanciát.

Nekem az alperes, Szűcs Imre mondta el — de hisz az ő szavahihetőségét nagyban gátolhatja a két és félhónapi hüvösre internálás, amit a nyakába sózott a bíróság kéréselés vétségének miatta.

vári birtokáról Győrön keresztül tegnap éjjel féltizenkettőkor báró Skerletz Iván miniszteri tanácsos kíséretében Bécsbe érkezett és a Magyar Házban szállott meg. Reggel kilenc órakor fogadta a felség személye körüli miniszterium referenseit, azután átöltözködött, tizenegy órakor a Hofburgban kihallgatáson jelent meg a király előtt.

Debrecen város könyvnyomdájának jubileuma.

A magyarkultura ünnepe.

A városi nyomda 350 éves jubileuma nem csak a városi nyomdának, nemcsak Debrecen városának, hanem a magyar kulturának is ünnepe. Ehhe zmelzőt impozáns és emelkedett keretekben folyt le a jubiláris ünnepség. Debrecen város nyomdájának századokon keresztül volt világító fátyla a magyar haladás, magyar fölvilágosultság és művelődés terén.

Hogy mennyit köszönhet a reformáció és a magyar reformátusság a városi nyomdának: azt talán megemlíteni is felesleges. Hiszen elválaszthatatlanul össze van forrva a reformáció története a nyomda történetével. Ez a nyomda volt az az erős fegyver a reformáció és a haladás szolgálatában, amellyel oly sok támadást vertünk vissza. Sok támadást, amelyet ellenségeink intéztek nemzetünk, önállóságunk, vallásunk ellen.

A magyar nyomdászok is ünneppé avatták a városi nyomda jubileumát. Az ország minden részéből idesereglett nyomdatulajdonosok a magyar nyomdászatot ünnepeleik a városi nyomda 350 éves fennállása alkalmából.

Az ünnepségek a következő sorrendben folytak le:

A diszközgyűlés.

A város diszközgyűlése délelőtt 10 órakor kezdődött. Kovács József polgármester nyitotta meg a gyűlést. Üdvözölte a megjelenteket. Ott voltak a közönség soraiban: Domahidy Elemér főispán, Balthazár Dezső ref. püspök, Bakonyi Samu és Tüdös János országos képviselők, Márk Endre, Lestyán Adorján udvari tanácsosok, Géressy Kálmán tankerületi főigazgató, Ternovszky Alajos kir. tanácsos pénzügyigazgató, Kovács Gyula alispán, Veszprémy Zoltán nyug. főispán, Szántó Sámuel bankigazgató, Balogh Ferenc, Ferenczy Gyula, Karay Sándor igazgató-tanárok, K. Tóth Kálmán, Szele György ref. lelkészek, Materny Lajos esperes, Dávidházy János kabai esperes, Csóka Samu, K. Tóth Mihály tanácsnokok, Pákozdy Sándor vármegyei főjegyző, és a törvényhatóság számos tagja.

Továbbá megjelentek a Debrecenbe érkezett vidéki nyomdatulajdonosok és a fővárosi nagy irodalmi műintézetek, rokonegyesületek képviselői.

A megnyitó beszéd után Szávay Gyula tartotta meg ünnepi beszédét. Szívből köszöntötte a megjelent vendégeket, majd színes, költői szárnyalású beszédében emlékezett meg a városi nyomda alapítójáról. Huszár Gálról, a nyomdász-papról, akit annyira üldöztek sajtója miatt, hogy Kassán börtönbe vetették. Mikor Huszár Gál a fogságból menekülni tudott, hátára vette nyomdáját, és Debrecen városába jött. Itt Gál papot a református egyház és a város tanácsa, különösképpen pedig Méliusz Péter, a hírneves püspök vette pártfogása alá. Abból a kis ládikából, amit Gál pap a vállán hozott Debrecenbe, fejlődött a mai városi nyomda.

Évszázadokon át üldöztetéseknek volt kitéve ez az intézmény, mert a hatalom sokszor meg akarta fojtani.

A börtönben született s azért szerette úgy a szabadságot — mondta tovább a szónok, aki

ezután nagy vonásokban vázolta a nyomda történetének kimagaslóbb eseményeit. Megemlékezett azokról a fontos állami iratokról, kulturális és tudományos művekről, amelyek a városi nyomdában készültek.

A nagy fetszéssel fogadott beszéd után Csűrös Ferenc dr tanár, aki a város megbízásából a nyomda történetét általános feltűnést keltő vas kos kötetben megírta, ösmertette a közönség előtt a nyomda 350 évét. Megemlékezett mindarról, ami nevezetes a nyomda életében. A városi tanács volt patrónusa a nyomdának Mária Terézia uralkodásáig s ez idő alatt nagy küzdelmekkel lehetett a nyomdát fenntartani, bárha Debrecen a századok alatt mindenkinek szolgálja volt, mégis sok üldözésnek volt kitéve a város s ekkor a városi nyomda sem kerülhetette el sorsát. A nyomda élén a tizenötödik, tizenhatodik, tizenhetedik, és tizennyolcadik század legkiválóbb tipografusai állottak. Abban az időben a nyomdan nem volt üzlet i vállalkozás. inkább a művészi kivételre, mint a tömegmunkák előállítására törekedett. A városi nyomda adta ki Rákóczi híres manifestumának első magyar fordítását, Méliusz Péter művét és számos tudományos munkát. A 48-iki szabadságharcban is fontos szolgálatot tett a nyomda a forradalmi kormánynak. Bem tábornok a nyomda egy részét a csatárra is elvitte. 1848. évben jelent meg az első újság Debrecenben, 'Álföldi Hírlap' címen.

Csűrös Ferenc dr-t zajosan éjjenezték és tapsolták beszéde végén. Majd az üdvözlések következtek. Az első üdvözlő Balthazár Dezső dr püspök az egyházkerület nevében tolmácsolta. Az egyház volt szülője, gyámolítója ennek a nyomdának ezért — úgymond — nemcsak a tiszteletadás külső kifejezésével, de a lélek bensőségével is köszönti a nemes várost. Kettős hálával adózik úgy ő, mint az egyházkerület a városnak s meghajtja a 350 éves nyomda előtt az elismerés lobogóját. Isten áldását kérte Debrecenre, a magyar kultura fényes Sionjára, annak tanácsára és népére.

Géressy Kálmán a Csokonay-kör és a magyar történelmi társulat nevében mondott köszönetet. Egyben két eszmét juttat kifejezésre. Az egyik az, hogy a városi nyomda terméke imegöriztessenek a nagykönyvtárban, vagy a muzeumban, a másik az, hogy ily fényes mult után a nyomdát a város soha el ne adja.

Ferenczy Gyula dr az öskollégium nevében mondott nagyon szép üdvözlő beszédet, kiemelve a főiskola viszonyát a nyomdához.

Szabó Dezső (Budapest) az Athenaeum igazgatóság nevében fejezte ki üdvözlését.

Löky Béla dr kath. gimnáziumi igazgató a debrecen ipiarista rend nevében köszöntötte a nyomdát.

Materny Lajos a debreceni ág. ev. egyház nevében, Lang József a vidéki nyomdatulajdonosok országos szövetsége nevében, Kohl Ferenc (Budapest) a Stephaneum-nyomda részéről, Lenkei Zsigmond a magyar újságkiadók országos szövetségének és az újságkiadók otthona részéről a legmelegebb üdvözlőket tolmácsolta.

Kovács József polgármester megköszönte a város nevében a zérdeklődést s megemlítette, hogy a kormány részéről is megnyilatkozott az érdeklődés a jubileum iránt.

A kormány ugyanis a városi nyomda jubileumára a következő táviratot íltette:

«Debrecen városi könyvnyomda jubiláris ünnepségén a miniszterium ezen intézmény iránti érdeklődésének kifejezést ad».

Táviratot küldtek még: Zilahy Simon, a Budapesti Hírlap igazgatója, Mainz város polgármestere, Gutenberg szülőhelye nevében, az Iparművészeti Társaság, a Magyar Nyomdászat szerkesztősége, Első Magyar betűöntőde, Márki egyetemi tanár, az újságírók és írók otthona köre stb.

A diszközgyűlés ezzel véget ért.

Debrecen város legolcsóbb bevásárlási forrása a budapesti

Naponta érkeznek meglepő szép ujdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül! Pontos, szolid kiszolgálás!

Kérem a czégre ügyelni CSIPKEÁRUHÁZ.

Csipkeáruház

Fiók üzlet Sas-utca 4. sz. Kizárólag alkalmi vételek.

A V. Ny. O. Sz. ülése.

Ezután a vidéki nyomdatulajdonosok országos szövetsége tartotta meg igazgató választmányi ülését.

Láng József elnökölt az ülésen s a szövetség tagjai közül igen sokan vettek részt a gyűlésen. Valkó Jenő titkár (Pécs) olvasta fel a jelentést, melyet tudomásul vettek, Inditványt tett az elnök, hogy a szövetség emléklappal örökítse meg azt, hogy a nyomda jubileuma alkalmából a városháza nagytermében tartották meg a gyűlést. Majd különféle egyesületi ügyeket intéztek el. Klein Samu (Miskolc) inditványt tett, hogy ez évben az alapszabályok értelmében tartson a szövetség közgyűlést. Ezután megalakították a szövetség debreceni kerületét, melybe tartoznak a debreceni, bősörményi, szoboszlói, dorogi, nánási, kabai, karcagi, nagykállói, nyiregyházi, és püspök-ladányi nyomdatulajdonosok. A debreceni kerület elnökül Hoffmann Sándor választott meg. Jegyző Libermann Géza, pénztáros Mihály Sámuel lett.

Déli 1 órakor a Bika szállóban fényes disztribúció volt, amelynek étrendje a következő:

Szárnyas ragout. Fogas remoulade és Tok tartár mártással. Vesepecsenye vad módra, pástétommal. Kappan- és kacsasültek. saláták és kompotokkal. Almás és krémes szeletek. Jardinetto. Fagylaltok. Kávé. Borok: Asztali fehér. M iborunk. Agri vörös cabinet. Ásványvizek.

Hivatalos beszédekkel mondtak Kovács József polgármester, Bakonyi Samu orsz. képviselő, Balthazar Dezső püspök, Tüdös János orsz. képviselő, K. Tóth Mihály kultur tanácsnok, K. Tóth Kálmán, Ferenczy Gyula, Kner Izidor, Mayer Rezső, Gulyás István stb.

Kedélyes hangulatban a jelenvoltak a késő délutáni órákig maradtak együtt.

Gyomorforradalom Bécsben.

Zavargások a drágaság miatt.

Halottak és sebesültek.

Bécsben kitört a gyomorforradalom. Az élelmiszer-uzsorások, a népet kifosztó banditák végre annyira elkésztették a tömeget, hogy az áttörte a törvény korlátait is. Barrikád-harc volt Bécsben, hasonló azokhoz a torlasz-harcokhoz, amelyek Párisban a júliusi forradalom idején folytak le. Vért festette a sászárváros kövezetét. Halottak hevertek az utcákon; halálrasedesültek jajkiáltása töltötte be a levegőt. Lovasrendőrök sortűzet adtak a tömegre. Még eddig, mikor e sorokat írják, nincs megállapítva, hány ember halt meg és hány szenvedett súlyos sebesülést. De kétségtelen, hogy sok halottja és közel száz sebesülte van a bécsi éhségforradalomnak.

A vérengzéssel végződött iszonyu zavar-gásról az alábbi tudósításokat kaptuk:

Negyvenezer ember tüntetése.

Bécs, szeptember 17. Vasárnap délelőtt a Rathaus és annak népcsarnokában a szociáldemokrata-párt rendezett tüntetést az élelmiszerdrágaság és a husbehozatali tilalom ellen, amelyen körülbelül negyvenezer ember vett részt. A gyűlések nyugodtan folytak le.

Befejezésük után azonban súlyos rendezettség történt. A városháza előtt egybegyűltek zajos kiáltásokban törtek ki, bevették a városházának a Lichtefeld-gasse felőli földszinti ablakait, ugyszintén a Friedrich Schmidt-ter felőli homlokzat sok ablakát is.

Az ablakokat kövekkel és a városháza körüli park füves részeinek kerítéséből kihuzgált vasdarabokkal zúzták be. Gyalogos- és lovasrendőrség kivont karddal üzte ki a tüntetőket az utcából, ezek azonban minduntalan ismét összeverődtek úgy, hogy lovasságot kellett se-

gítségül hívni. A tüntetők tartózkodtak ugyan a további kihágásoktól, a kiabálást és ordítást azonban nem hagyták abba.

Csak déli egy óra tájban sikerült több századnyi lovasságnak és egy gyalogos zászlóaljnak, hogy a tüntetők főtömegét a körülvevő kerületek felé szétterelje.

Ujabb csoportosulások támadtak ezután a Schmerling-téren és a közigazgatási bíróság épülete előtt. A tüntetők a földszinti ablakokat kövekkel dobálták, úgy hogy legnagyobb részük betört. Csak lovas és gyalogos katonaság segítségével sikerült itt is a rendet helyreállítani. Ugy a tüntetők közt, mint a rendőrség sorai-ban történtek sebesülések. Az elvonuló tüntető csoportok a többi kerületekben is zavargóiak. főleg Ottakringben, ahol a Lerchenfelder-Strassen-, a Kaiser-Strassen- és a Thalia-Strassenben ablakokat vertek be, több utcai és üzleti lámpát pusztítottak el.

Ottakring kerületben a tüntetések súlyos zavargások jellegét öltötték magukra. A tömeg megrohanta és feldulta a Hoffer-téren levő iskolaépületet. Egyébként itt is számos ablakot bezúztak és mint korábban a központon, itt is megrohanták a villamos vasut kocsijait és fel akarták gyújtani azokat, úgy hogy a tűzoltóság volt kénytelen kivonulni. Erős lovas- és gyalogos katonai csapatoknak sikerült csak az utcákat megtisztítani és a tüntetőket a Schmelz-felé szét-szórni, miközben ismételen kénytelenek voltak fegyverüket használni.

Az éjjeli casta részletei.

Bécs, szeptember 17. Ötvenezer felizgató ember vonult a Hoffer-térre és a Habsburg-térre, felvegyervekve tömörülnek. Sötétség van már, a kialudt gázlámpákat rombolják, a tömeg egy része pedig behatolt a Habsburg-téren levő polgári és népiskolákba, betörték az ajtókat és ablakokat, berontották a tatermekbe és felakarták gyújtani az épületet.

Hét órakor este megérkezett két csapat rendőr, a huszonegyedik gyalogezred egy százada és a bosnyák katonaság egy százada. A tömeg megtámadta a katonaságot. Revolverlövések hangzottak el amikor a bosnyák csapat vezénylő tisztje parancsot adott:

— Feuer!

Eldőördült a sortűz. Háromszor egymásután sortűzet adott a bosnyák század. Vaktában belelöttek a tömegbe, amely a katonaságot körülvette. Rettenetes jelenetek következtek. A sötét utcában valóságos harc tört ki a tüntetők és a katonaság között. Most a huszonegyedik gyalogezred is sortűzet adott, mert a nép botokkal, kövekkel, a házakból kihozott butodarabokkal támadt a katonaságra. Az emeletek ablakából röpöködtek székek, palackok. Teljes két órán keresztül tartott a harc, a tömeg a sortűzek után sem oszlott szét, tovább folytatta a csatát. Este tíz órára itt valahogyan helyreállt a rend, — **husz halottal és száznyolcvan súlyosan sebesülte vitték kórházba.** Tömérdek katona és rendőr megsebesült, a katonaság újabb jelentése szerint harminckettő a halottak száma, de ezt még nem erősítették meg.

Barrikád-harcok.

Bécs, szeptember 17. Estefelé a zavargások Ottakring kerületben komolyabb jeleget öl-

töttek. A tüntetők a főbb utcákon szétzúzták a gázlámpákat, úgy hogy az utcák világítás nélkül maradtak és barrikádokat emeltek, hogy a katonaságot gátolják a további előnyomulásban. Amikor a tüntetők soraiból, részben pedig a sötét lakásokból különböző tárgyakkal dobálták meg a katonákat és a rendőrséget, a katonaság lött. Este tíz óra tájban elterjedt hírek szerint a sortűznek egy halottja és négy sebesülte van. Nyolcvan többé-kevésbé megsérültek. A mai nap folyamán a Belvárosban 70, Ottakringben pedig száz letartóztatás történt. Az esti zavargások csak Ottakring-kerületre szorítottak. Megfelelő intézkedések történtek, nehogy bárminő újabb zavargási kísérlet megismétlőd-hessék.

Letartóztatások.

A Belvárosban hetven embert, az Ottakringben száz embert tartóztatnak le. A Belvárosban is mindenütt katonaság és a rendőrség szórta szét a zavargókat. A katonaság és a rendőrség csak éjjel tizenegy órára tudta elfojtani a forradalmat.

A bosnyák század legénysége közül ketten súlyosan megsebesültek, a könnyebben sebesültek száma meghaladja a harmincat. Eddig még mindig nem tudták megállapítani, hogy mennyi pontosan a halottak száma. A szociáldemokrata pártvezetőség az éjszaka folyamán falragaszos-ság felhívást intézett a munkásokhoz, hogy a további tüntetésektől tartózkodjanak, hétfőn rendez időben kezdjék meg a munkát, mert fegyelmetlen elemek voltak, akik a rendőrség és a katonaság ellen harcolni kezdtek. Katonai örök cirkálnak, a rendőrség pedig szétbontja a barrikádokat.

Éjjel 11 óra tájban Ottakring kerületben teljes nyugalom állott be. A csapatkirendelt-ségek megkezdték a visszatérést a kaszárnyákba.

A halottak és sebesültek.

Az eddigi hivatalos megállapítások szerint az ottakringi zavargásoknak egy halottjuk van, akit egy katonai szurony ölt meg. Sortűz következtében több tüntető súlyosan megsebesült. A többé vagy kevésbé megsebesültek száma 58, beleértve a sebesült katonákat és rendőröket is. A késő éjszakai órákban tudatták a lakossággal, hogy minden intézkedés megtörtént a további zavargások megakadályozására, amelyek megismétlődése esetén ki kellene hirdetni az ostrom-állapotot.

Épül a vármegyeház.

Az építési bizottság ülése.

Hajdúvármegye pompás új székháza nem-sokára már büszkesége lehet nemcsak Debrecen városának, hanem egész Hajdumegyének. A zúj, impozáns megyeház építése ugyanis már annyira előrehaladt, hogy az építési bizottságnak gondoskodnia kell már a palota belső berendezéséről is.

Hajdúvármegye székházának építési bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen Kovács Gyula alispán elnökölt. Az építési bizottságnak 11 ajánlt érkezett be a vízvezeték, csatornázás központi fűtés és villamos berendezések elintézésére, valamint a pince grátinozásra.

SALVATOR

kiváló bór- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szinyo-Lipóci Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

A bizottság felbontotta az ajánlatokat és azokat a tszámítás és átvizsgálás végett Bálint és Jámbor műépítészeknek adják ki, akiknek kötelességük a beérkezett ajánlatokat szakszere-
rűen megbírálni.

Az alispán bejelentette továbbá, hogy az alapköbe leteendő emlékirat már teljesen kész és alá is van írva. A bizottság az alispánt bizza meg az emlékiratnak az alapköbe való elhelyezésével.

Elhatározta végül a bizottság, hogy holnap délután 3 órakor ülést tart, amelyen folytatni fogják a már megkezdett munkát. Mindazonban több nagyon fontos ügyben kell a bizottságnak határozni: a tervező műépítészeket, a Bálint és Jámbor céget táviratilag hívták le Budapestről az ülésre.

Gróf Széchenyi Miklós Debrecenben.

2000 gyermeket bérment meg.

Gróf Széchenyi Miklós, a nagyváradi püspök a kálvinista Rómát látogatta meg legelőször, hogy így is kimutassa irántunk érzett szimpátiáját. Látogatásának kettős célja is volt: meg akarta ősmerni Debrecen, a debreceni katolikuse gyházközségeit, intézményeit és vezetőit, másrészt pedig eleget tett püspöki hivatásának: kiszolgáltatta a bérmentés szentségét a debreceni híveknek.

Gróf Széchenyi Miklós látogatása ünnepe volt egy debreceni katolikusságnak, mint Debrecennek; mert az egyházfejedelem békét, szeretetet, felekezeti elfogulatlanságot hozott kö-
zénk. Ezért örült Debrecen minden rendbeli polgára felekezeti különbség nélkül az egyházfő látogatásának.

Vasárnap reggel nyolc óra után vette kezdetét a bérmentés szentségének kiszolgáltatása a róm. kath. főgimnázium udvarán. Több mint két ezer katolikus gyermek, ifju és leány várta áhítatos lélekkel a vallás malasztját. Valóságos örömnapp volt ez a katolikusok számára; akik régóta várták már a bérmentés napját.

Gróf Széchenyi Miklós tiszteletére délután 1 órakor fényes bankett volt a Royal disztermében. A banketten megjelent Debrecen társadalmának színe-java, mindnyájan lelkesen ünnepe-
ltek a felvilágosult, liberális egyházfejedelemet. Számos felköszöntő hangzott el a banketten, többek között a püspök maga is poharat emelt Debrecen városáért.

A banketten jelenlevők a késő délutáni órákig együtt maradtak. A püspök háromnegyed 5 órakor indult el a Budapest felé menő gyorsvonaton. A banketten résztvevők legnagyobb része és nagy néptömeg kísérte ki a püspököt az állomásra. aki szívélyes búcsút vett Debrecen-
től, többször hangsúlyozva, hogy a debreceniek fogadtatását sohasem felejtí el!

SZINHÁZ.

Uj bérlők. A bérléjmentkezés negyedik napján a következők váltották ki bérléjüket: Tóth Sándor, Gyarmathy István, Gyarmathy Istvánné, Miskolczy Lajos, dr Tüdös János, Deutsch Lajos, Glück Márton, Kemény Beia, Klimó Agoston, Vadász Ferenc, ifj. Schwartz Vilmos, Kovács József, Németh Dezső, dr Balkányi Miklós, Szikszay Lajos, Löfkovits Arthur, dr Gajzágó Béla, Markovits Ilonka, Hutflesz Kázmér, Márk Endre, Hódy Béla, Kulin Imre, Beckert Manó, dr Moskovitz Miksa, Aczél Géza, Nagy Jakab, Lichtblau Albert, Rickl Antal, özv. Veress Sándorné, Dávid Zoltán, Sztraka Péter, Mihalo-
vits Jenő, Madel Zsigmond, özv. Komlóssy Arthurné, Lehmann László, Gelbmann Albertné, Eröss Sándor, Ungváry József, dr Tatay Zoltán, Bodnár György, dr Fejér Ferenc, dr Hütter Károlyné.

Városi közügyek.

Mit tárgyal a jog- és pénzügyi bizottság?

A város jog- és pénzügyi bizottsága ma, kedden délután 3 rakor a városháza kióstanács-
termében ülést tart.

A tárgysorozat a következő:

A hadházi uti csatornázás ügye.

A rendőrségi központi épület létesítésének ügye.

A Debreczeni Mentőegyesület kérvénye évi segélyének felemeléséért.

Tanácsi bejelentés arról, hogy a cserép- és téglagyártásra előirányzott 55,000 korona hitel kimerült.

Erdőmesteri előterjesztés a nagyerdei ker-
tészetnél szükségessé vált 3 ezer korona póthitel nyújtása iránt.

Ugyanannak előterjesztése az utcai fásításra 3000 korona póthitel nyújtás iránt.

Berényi Gábor városi mérnök kérvénye a 301—14146—1911. bkgy. határozattal megálla-
pított nyugdíjleltményének a jelenlegi fizetésé-
nek megfelelő összegre felemelése iránt.

Özv. Grünbaum Morné felebbezése a Svartz Márton-féle tudakozó intézet 400 korona óvadéka ügyében kelt 10583—10688—911. sz.
tanácsi határozat ellen.

Böszörményi Károly volt városi rendőr és nee djebreczeni lakosok felebbezése végkielégi-
tés és nyugdíjjogosultság megállapítása iránt be-
adott kérvényükre hozott 12548 és 13479—911.
sz. tanácsi határozat ellen.

A Wesselényi-tér 8-ik számú házastelek megvételének Wügye.

W. M. kir. belügyminiszteri rendelet a köz-
munkálatokra vonatkozólag tartott versenytár-
gyalások alkalmával külföldi gyárosoknak a ha-
zai gyárosoknál kedvezőbb ajánlatai elbírálása
tárgyában.

A néhai özv. Szilágyi Károlyné alapítvá-
nyára vonatkozólag készített alapító oklevélter-
vezet bemutatása.

A látóképi csárda haszonbérleti területén létesítendő utkaparó-háznak ügye.

Szilágyi Jánosné és társai kérvénye a kül-
sövásártér 18-ik számú telkének ügyében.

Előterjesztés a közvágóhídi gépberendezés költsége fedezése tárgyában.

A város köztisztasági és fuvarozási vállala-
tára vonatkozó szabályrendelet módosításának ügye.

Bencsik Ferenc telekeldarabolási kérvénye. Egyéb esetleges folyó ügyek

Hajdúvármegye őszii közgyűlése.

Versecz átirata a tárgysorozaton.

Hajdúvármegye őszii közgyűlését október 26-án fogja megtartani. A közgyűlés tárgysoro-
zatán számos fontos közügy szerepel és így a közgyűlés előreláthatólag nagy érdeklődés mel-
lett fog lefolyni.

Biztosítja ezt a nagy érdeklődést az is, hogy Versecz város átiratát: a parlamenti ob-
strukció elitélésének az ügyét a mostani közgyű-
lés tárgyalja. Az kellene a kormánynak, hogy Hajdúvármegye is helyeselje nemzetrontó po-
litikáját.

A munkapárt azonban hasztalanul erőlkö-
dik azon, hogy Bocskay vármegyéjét elvtaga-
dársra bírja. Hajdúvármegye közgyűlése nem
itélheti el a jogos és törvényes obstrukciót,
mert ezzel önmagát is itélné el, önmaga felett
törne pálcát.

A nemzeti jogos követelések, a népjogok ér-
dekében harcolni — csak ez lehet méltó Bocskay-
vármegyéjéhez. Az újabb osztrák követel-
lések, a katonai terhek fokozását meg kell aka-

dályoznunk. Hajdúvármegye hazaszerető, füg-
getlen bizottsági tagjai tudják, kötelességüket és
aszerint fognak cselekedni!

Hajdúvármegye őszii közgyűlésének tárgysoro-
zata a következő:

Alispáni időszaki jelentés. M. kir. Belügy-
miniszter ur leirata a hordójelző hivatal szer-
vezéséről szóló szabályrendelet módosítása tár-
gyában. Belügyminiszter urnak 105,195—1911.
sz. rendelete a községi (kőr) orvosok járandó-
ságairól alkotott szabályrendelet tárgyában. A
várbegegy háztartás alapjának 1911. évi költ-
ségeloirányzata. Az ujonnan rendszerezített al-
ügyészi állásnak választás utján való betöltése.
Ugyanannak előterjesztése a tisztügyészeknek
a rendőri bíraskodást gyakorló járási főszolga-
birák ellé való bmeosztása tárgyában. Alispán
urnak jelentése az 1910. évi uffentartási kavics
beszerzésénél történt tullepésről. Ugyanannak je-
lentése a vármegyei egyes alapok és a köz-
ponti gyámpénztárak készpénzfeleslegének az
1912. évben gyümölcsözés végett leendő elhe-
lyezése tárgyában. Ugyanannak jelentése a vár-
megye tulajdonát képező 8 hold 400 négyszögöl
ondódi szántóföld eladása tárgyában. Alispán ur
jelentése legtöbb adótfizető megyebizottsági pót-
tagok behívásáról. Alispán ur jelentése az idő-
közben üresedésbe jött választott megyebizott-
sági tagsági helyek betöltése iránt. Alispán ur
a községi és körjegyzők által utlevél és kíván-
dórlási ügyben teljesített magánmunkálatokért
szedhető díjak megállapításáról ujonnan alko-
tott szabályrendelet bemutatja. A vármegyei
lőtenyész-bizottság javaslata a lőtenyész-
tről szóló szabályrendelet módosítása iránt. A
község-jegyzői egyesület kérelme a nyugdíj-sza-
bályrendelet módosítása iránt. Versecz thj., to-
vábbá Selmecz- és Bélabánya sz. kir. városok
közönségének a jelenlegi parlamenti obstrukció
elitélése tárgyában keletkezett kőrirata. Versecz
város közönségének a katonai követelések el-
len a képviselőházhoz intézett felirata. Versecz
város közönségének az általános, egyenlő és tit-
kos választói jog törvénybe iktatása érdekében
a képviselőházhoz intézett felirata. A magyar-
országi hírlapírók nyugdíjintézete elnökségének
kérelme anyagi támogatás iránt, kapcsolatosan
Szeged sz. kir. város közönségének hason tár-
gyu kőrirata. Budapest székesfőváros közönsé-
gének a sajtószabadság újabbi törvényes ren-
delkezéssel hatályosabban leendő biztosítá-
sa iránt az országgyűlés képviselőházához inté-
zett feliratát pártolás végett megküldi. A tör-
vényhatósági utmesterek kérvénye fizetésrende-
zés iránt. A Hajduböszörmény városi takaré-
pénztár 1911. évi július hó 16-án tartott rend-
kívüli közgyűlésének jegyzőkönyve dr Kutas-
sy Sándor és társai felebbezésével. Püspökla-
dány község vezető jegyzőjének megválasztása
tárgyában hozott határozata dr Balogh Albert
és társai felebbezésével. Hajduböszörmény vá-
ros, továbbá Téglás, és Hajduhadház közsé-
geknek kérvénye a hajduböszörmény—téglási
községi közdülő utnak törvényhatósági uttá le-
endő minősítése iránt. Földes község képviselő-
testületének a husvizsgálati és szemledijak vált-
ság árának megállapítása tárgyában kelt ha-
tározata. Lengyel Imre megyebizottsági tag ön-
álló indítváya a titói szöveatséget felfüggesz-
téssel fenyegető vallás- és közoktatásügyi mi-
niszteri rendelet megbélyegzése, továbbá a nép-
tanitók fizetésének rendezése végett a képviselő-
házhoz felirat intézése tárgyában.

A közgyűlés tárgyal még ezenkívül több-
kisebb-nagyobb fontosságú megyei ügyet, úgy,
hogy a tárgysorozaton 109 pont szerepl.

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

Kossuth-lakoma.

A függetlenségi kör hazafias ünnepe.

A debreceni függetlenségi és 48-as kör Kossuth Lajos születésének emlékére, vasárnap este fényes sikerű Kossuth-lakomát rendezett a Törő-féle vendéglőben.

A vendéglő nagyteremét szinig megtöltötte a közönség. Megjelentek a lakomán dr. Bakonyi Samu és dr. Tüdös János országgyűlési képviselőink is. Jelen volt a függetlenségi és 48-as kör vezetősége Kertész István elnökkel élén, továbbá a függetlenségi és 48-as párt igen sok előkelő tagja, nagyszámu polgárság és a Kossuth-dalkör Hercegh János elnök vezetése alatt.

Az ünnep a Kossuth-dalkör énekével kezdődött este 9 órakor, a vacsora befejezése után általános figyelem mellett emelkedett szólásra a lakoma ünnepi szónoka: dr. Bakonyi Samu képviselő és a jelenlevők folytonos lelkesedése közben a Kossuth-serleggel kezében megtartotta remek ünnepi beszédét. Bakonyi Samu méltatta Kossuth Lajos nagyságát, kövctendő példaként állította a jelen nemzedék elé, mely csak külsőségekben ünnepli Kossuthot és imaszerű fohászszal fejezte be beszédét, melyben Kossuth Lajos magasztos elveinek diadalát kívánta. Hatalmas tapsvihár zúgott fel Bakonyi beszéde nyomán és a közönség melegen ünnepelte a közszerepben álló képviselőt.

A Kossuth-dalkör éneke után dr. Tüdös János képviselő nagy éljenzéssel fogadott beszédben éltette a függetlenségi kört és a Kossuth-dalkört s azok kiváló elnökét, Juhász Nagy Sándor dr. a folyton erősödő Kossuth-kultusz s a magyar szabadság diadalára üritette poharát, dr. Bacsó Dezső Debrecen város függetlenségi vezérszerepe mellett tartott beszédet, dr. Király Péter a megjelent két képviselőt: Bakonyi és Tüdös képviselőket köszöntötte a függetlenségi kör nevében.

A lakomán részt vett számos egyenruhás 48-as honvéd is, kiket hatalmas ünneplésben részesített a lelkes közönség.

UJDONSÁGOK

A 'Debreceni' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **A M. Gy. O. Sz.** debreceni fiókja szeptember hó 20-án délután 3 órakor a Kereskedelmi- és Iparkamara kistanácsstermében (Plac utca 69. szám, I. emelet) ülést tart. Napirend a következő: Elnöki jelentések: A szövetség őszi programja. Titkári állás betöltése. Munkás lakások ügye. (Városi régi téglavető telep rendezése.) Nagyváradi fiók átírata az erdélyi földgáz felhasználása tárgyában. Javaslat az új ipartörvényhez, (gyári tanoncok képzéséről). Vasúti díjszabási tanfolyam rendezése. Vámtarifai és kövezetvám ügyek. Téglagyárosok szakosztályának szervezése. Indítványok.

— **Szeged a harmadik egyetemért.** Szegedről e hónap 20-án kétszáztagu küldöttség megy fel a fővárosba a miniszterelnökhöz és a kultuszminiszterhez. A deputáció a harmadik egyetemnek Szegeden való felállítását fogja kérni.

— **Allandó választmányi ülés.** Hajdúvármegye allandó választmánya ma délelőtt 9 órakor ülést tart, amelyen az őszi közgyűlés tárgysorozatára készülő ügyeket készítik elő.

— **Választás a Kereskedelmi Akadémiában.** A Debreceni Kereskedelmi Akadémia «Széchenyi István» önképzőkörre f. hó 18-án tartotta tisztújító gyűlését. Óriási lelkesedéssel választották meg elnökékké Kontsek László felső o. 8., főjegyzővé Grosz Imre felső o. 8., titkárrá Friedman László felső o. 8., főpénztárossá Vass Gyula felső o. 8., alelnökké Fuchs János köz. o. 8., aljegyzővé Nagy Barna köz. o. 8.

— **Mácsay Sándornak,** a Debreceni Dalegyület jeles karnagyjának 25 éves jubileuma alkalmára a Dalegyület gyönyörű plakettet veretett Somogyi Sándor helybeli jeles szobrász mintája után. A plakett a Lőfkovics ékszerész cég kiraklatában látható s ugyanott megszerezhető és rendelhető: bronzpéldány darabja 6 K, ezüstpéldány 21 K.

— **A homokkerti birtokosság őszi közgyűlése.** E hó 17-ikén vagyis vasárnap délután 3 órakor őszi ügynevezett szüreti közgyűlést tartott a Homokkert külváros birtokossága. A gyűlésen Deák Ferenc elnököt, a jegyző könyvet Kövér Gyula vezette. Deák Ferenc elnöki megnyitóját a múlt közgyűlések jegyző könyvét hitelesítették. A jegyzőkönyv hitelesítői Deák Ferenc elnök szót emelt az iránt, hogy a jul. 2-ikán tartott jubileumi díszgyűlésen határozatilag kimondatott, hogy az ott elhangzott beszédekét és szavazatot kinyomatják és a könyvből befolyó jövedelemet a homokkerti templom alapra adják. Azonban a nevezett ülésen a nyomtatási költségre a fedezet nem lett megjelölve. A fenntartó bizottság folyamodott a városhoz, hogy a városi nyomdában díjtalanul álltassék ki a nyomtatvány. A tanács elutasította a kérelmét a homokkerti lakosságnak. A kinyomatását az emlékkönyvnek lehetővé tette dr. Nyiri Ernő városi biztag ur, ki a maga részéről 25 koronát ajánlott fel erre a célra. Kéri tehát a közgyűlést hogy a nyomtatási költséghöz hiányzó összeget a birtokossági pénztárból szavazza meg. Tóth István birtokos felszólalása után — ki a maga részéről szintén felajánlott 1 koronát — egyhangulag kimondta a közgyűlés, hogy köszönettel elfogadva a dr. Nyiri Ernő ur ajánlóját, a hiányzó összeget a birtokossági pénztárból fedezi. — Ez évi szüret idejét október 1-től kezdve 10-ig határozta a közgyűlés. — Jegyző bejelentette, hogy a jubileumi mulatság 403 korona 95 fillért jövedelmezett, mely összeget a templom-alaphoz csatolták. Több apró ügye lintézése után a gyűlés véget ért.

— **A felsőbb tanulók Olvasó Egyesülete** tegnap, 18-án tartotta meg alakuló nagygyűlését Herpay Gábor főgimnáziumi segédtanár elnök-Hletével. Az egyesület elnöke hivatalból Nagy István főiskolai senior lett. Könyvtárossá az ifjúság együttes bizalma Szász Imre 4. th.-t tette. Jegyzőül választottat Kozlovári Kiss László 3. th., ellenőrré Fábian Károly 3. jh., aljegyzővé: Katona Mihály 2. jh., választmányi tagokká pedig Bánjai Lajos 4. th., Nánássy Dániel 3. th., Szombatyi Imre 2. th., Nemes István 1. th., Roncsik Jenő 4. jh., Baconi Sándor 3. jh., Osváth László 2. jh., Délczegh Imre 1. jh. és Fejes István 3. th. Miután a tisztikar ilyenképen megalakult, Szász Imre könyvtáros, az ifjúság e közszerepben álló tagja meleg hangon mondott köszönetet úgy a maga, mint tisztársai nevében azért a bizalomért, amely őket tisztességükbe emelte.

— **Betörő korcsmáros.** Mintegy két évvel ezelőtt a hódmezővásárhelyi állomás és a Hajda-vendéglő közelében levő «Hidok» malmában éjnek idején betörő járt s 16.000 koronát vitt el. A gyanu már akkor is Tth Jánosra, a Hajda bérlojére irányult, de bizonyíték híján a vizsgálót megszüntették ellene. Az utóbbi időben Tóth, aki világéletében szegény ember volt; feltűnően költséges volt ezért a rendőrség tegnap a feleségével együtt újra letartóztatta.

— **Házasság.** Króh Vilmos és Haász Fanny f. hó 17-én házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

— **A gyanus vendégek.** Máramarosszigetről jelentik: A központi szállodában vasárnap délelőtt két fiatalember szállott meg, kik Kovács Adolf és társá név alatt jeleztették be magukat. Szobájukat bezárva, este hat óráig ki sem mozdultak. Miután magatartásuk a szálló tulajdonosa előtt gyanusnak látszott, értesítették Hübel Pál csendőrőrmestert, aki igazolásra szólította fel a két fiatalembert s kiderült, hogy Szemnyuk Mihály és Kovács Adolf Mihály notárius betörők. Az egyiknél 2960 koronát, ezenkívül az egyik ágyban elrejtve 2360 koronát találtak. Megállapították róluk, hogy a pénzhez egy szatmári betörés alkalmával jutottak. Egy szatmári kereskedőnek, Grünsteinnak a pincéjét aláásták s innen a boltba behatolva, a Wermheim-szekrényt kifosztották.

— **Gyászjelentés.** Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a felejtethetlen élettárs, édes jó anya, anyós, nagyanya és jó rokon Léway Ferencné Telegdi K. Ilona áldásos életének 62-ik évében, váratlanul csendesen elhunyt. Kedves halottunkat folyó hó 19-én kedden délután 3 órakor fogjuk a Széchenyi-utca 16. sz. háztól a Kossuth-utca isírkertben levő családi sírboltban nyugalomra helyezni. Debrecen, 1911 szeptember 17. Férje: Léway Ferenc. Gyermekai: Léway Gyula, Léway Irén férjével Gruber Józseffel, dr. Léway Kálmán. Unokái: Gruber Irén, Gruber József. — A temetést özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési intézete rendezi.

— **Verekedés a temető árkában.** Véres esemény ügyében nyomoz a debreceni rendőrség. Tegnap ugyanis az Olajútó felé vivő uton három ember megtámadta Nagy János debreceni lakost, aki hazafelé igyekezett. Nagy János a támadóit megismerte. Az illetők Kelemen Sándor, Szabó József és Szabó Gábor voltak. Nagy János nehezen tudott kiszabadulni a merénylők keze közül és futásnak eredt. Az Olajútó mellett evő temető árkában huzódott meg. A támadók nem hagyták annyiban a dolgot, s utána mentek Nagy Jánosnak, akit megölték. Ott aztán iszonyuan elverték, úgy hogy ma reggel találtak rá a csendőrök. Nagy János bordái betörték, úgy hogy be kellett szállítani a közkórházba. A rendőrség a tettesek közül csak Kelemen Sándort tudta elfogni, a többi támadónak még nyoma sincs. A rendőrség azt hiszi, hogy ezek is hamar kézre fognak kerülni.

— **Öngyilkos bőszőrményi iparos.** Hajduböszörményi tudósítónk jelenti, hogy Kiss András 60 éves csizmadia iparos ma öngyilkosságot követett el. Rossz viszonyban élt a családjával. Ma reggel elkésesedésében Flóbert-puskájával az ágyában agyonlőtte magát. Az öngyilkosságot bejelentették a debreceni ügyészségnek, ahonnan a temetési engedélyt megadták.

— **Elített betörő.** A debreceni kir. törvénytörő Biro Lajos notárius csavargót, aki még folyó év augusztus havában betörte és kirabolta a Péntek Kálmán lakását, 4 heti fogságra ítélte el jogerősen.

— **Halálozás.** Stanell Ferenc dr. országos nevű nyugalmazott egyetemi tanár meghalt Debreczenben. Stanell visszavonulva élt e városban. Jelentékeny vagyonát, mely körülbelül 80 ezer korona, jótékony és kulturális célokra hagyta.

— **Kifosztott kereskedő.** Király Mihály szilagyballai lakos több vagon almát szállított Debreczenbe. Utközben hozzá csatlakozott a vasúti kocsiban egy iparos külsejű ember, aki Ernáihályfalváiig együtt utazott vele. Tegnap ismeretlen utitársa felkereste Királyt s érdeklődött az iránt, hogy eladta-e az almát. Beszélgetés közben az utitárs olyan ügyesen csente el Király 500 koronát tartalmazó pénztárcáját, — hogy nem vette észre. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Feltört állomási pénztár.** Szenzációs betörés történt pár nappal ezelőtt Kabán az állomáson. Ismeretlen tettes betörte alkalmas pillanatban a pénztár ablakait és benyúlt a közelben levő pénzes tábla, amelyben 1 és 5 koronás pénz volt. A tolvaj 60 koronát markolt ki a pénztárból. A csendőrség jelentést tett az esetről az ügyészségnek.

Rendőri hírek. (Holtest az utcán.) A Hatvan-utca végén levő Csontraktár mellett egy holtestet találtak. Nemsokára meg is állapították, hogy Dózsa János notorius iszákos emberrel azonos, akiben meggyult a pállka. A holtestet a kórházba szállították. Kiderült, hogy alkohommérgezés okozta a halálát. — (Fejbe lőtték véletlenül.) A debreczeni köz-kórházba tegnap súlyos sebekkel szállították be Kompot János 14 éves fiút. Kompot János a Geréby-telepen lakik. Az utcán játszott több társával, amidőn ezek közül valamelyik egy Flobert-puskával fejbe lőtte. A megsérült fiú állapota veszedelmes.

A vonatból kidobott asszony. Megirtuk, hogy Merényi Zsófiát, Kovács Sándor kabai gazdálkodó kidobta a vonatból. A csendőrség letartóztatta Kovácsot, akit bekísértek a debreczeni kir. ügyészséghez. Minthogy kellő bizonyíték nem támogatta Kovács bűnösségét, az ügyészség szabadon bocsájtotta, de az eljárást folytatják ellene.

Furfangos tolvaj. Furfangos módon lopta meg S. Molnár Márton hajduböszörményi parasztember társát, Rozsis Istvánt. A kocsimában asztalához ültette, leitatta. Poharozás és öllekezés közben levágta a nyakán lógó pénzeszacskót. A királyi törvényszék tegnap tartott ülésén Molnár Mártont 6 havi börtönrre ítélte el. Az ítélet jogerős.

Dr. GERÉB JOGI SZEMINÁRIUMA

Kolozsvár, Farkas-u. 5. szám.

(A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít elő **Jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra — ügyvédi és bírói-vizsgára** igen jutányosdíjazás ért. **Három hónap alatt doktorátushoz** juttat. — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

A böszörményi rabló-gyilkosság.

Esküdszéki főtárgyalás.

A debreczeni kir. törvényszék esküdtbíró-sága szenzációs bűnügyet tárgyalt szombat és vasárnap folyamán. Emlékezetes, hogy ez év április 7-én Hajduböszörményben hajnalban a pincében holtan találták Zolnai András 70 éves gazdaembert, egy kötélre felakasztva. A szobában levő szekrény fel volt törve és hiányzott onnan több mint 1000 korona készpénz. A boncolás megállapította, hogy nem öngyilkosság, hanem gyilkosság esete forog fenn.

Előbb megfojtották az öreget egy hurokkal, aztán csak azért akasztották fel, hogy a gyanút eltereljék a gyilkosok magukról. A gyanu két cseléd ellen irányult egy béres gyerek vallomása alapján. Ez a Sütő Imre nevű fiú jelentkezett a csendőrségnél és előadta, hogy Török Gábor kocsis és Kocsis Margit cselédleány, akikkel együtt szolgált a meggyilkolt vejejénél, magukkal hívták a gyilkosság estéjén Zolnai András-hoz. Ott ezek bementek a házba, őt pedig kint hagyták az utcán, hogy fűtüljő, ha jó valaki. Ott voltak vagy egy óra hosszáig, aztán Törökék kijöttek és együtt hazamentek. Török Gábornál aztán ő sok pénzt látott.

Ennek a vallomásnak és más gyanuokok alapján letartóztatták Kocsis Margitot és Török Gábort, akik mind a ketten tagadták a bűnösségüket.

A szombati főtárgyaláson megalakították az esküdszéket. A vádirat ismertetése után a vádlottak és a tanúk kihallgatására került a sor. Vasárnap folytatták a tanúkihallgatásokat. Dr. Horváth Arthur és dr. Gálbory Sámuel pedig a boncolásról mondták el orvosi véleményüket.

Az egybehangzó vélemény az volt, hogy Zolnai nem lett öngyilkos, hanem megölték. Ezután iratok felolvasása következett. Majd Gáthy Bálint kir. ügyész mondta el nagyhatású vádbeszédét, amely másfél óráig tartott. Csoportosította a bizonyítékokat, amelyekből nyilván-

vánvaló, hogy a vádlottak ölték meg és rabolták ki Zolnai András.

Dr. Nagy István védő Török Gáborral szemben nem látja megbizonyítottak a vádat s felmentését kéri.

Dr. Erdélyi Lajos hírlapíró másfél óráig tartó védőbeszédében igyekezett kimutatni, hogy a vádlottak áttatlanok. Zolnai Andrásnak volt rá oka, hogy az életétől önként váljék meg, mert csak nemrég hagyta el harmadik felesége. Sütő István, a koronatanu vallomása a betanultság bélyege volt észlelhető, ezért az előadására súlyt fektetni inem lehet.

Az elnöki rezümé után az esküdtek tanácskozásra vonultak vissza. Hosszas tanácskozás után az esküdtek bűnösöknek mondták ki a vádlottakat rablással párosult szándékos emberölés bűntettében. A polgárbírák ezen igazmondása alapján a kir. törvényszék meghozta ítéletét. E szerint Török Gábort 15 évi, Kocsis Margitot mint tettestársat 10 évi fegyházra ítélték.

Az ítélethen az ügyész és a vádlottak megnyugodtak. A védők semmisségi panaszt jelentettek be a tanúk megesküdtetése iránt tett indítványuk megtagadása és a bűnösségnek megállapítása miatt.

A kiewi merénylet.

Stolypin rosszabbul van.

Stolypin rosszabbul van.

Stolypin állapotában az éjszaka folyamán rosszabbodás állott be. Lokális peritonitis jelesei léptek fel kapcsolatban a hashártya alsó részén megfigyelt vérömléssel. Hat óra 30 perckor reggel a hőmérsék 36,6, érverés 80, lélekzet 26—28. Dél előtt 8 óra 30 perckor hőmérsék 37, Perverés 104, lélekzet 24—26. Tíz órakor megújították a kötést és a golyó behatolási nyílását jó állapotban találták. Miután megállapították, hogy a golyó a lövés-csatorna hátulsó végén a bőr alatt fekszik, lokális érzéketlenítés közben eltávolították. A beteg a golyó eltávolítását jól állotta ki.

Kiew, szeptember 17. Stolypin miniszterelnök állapotában kis rosszabbodás állott be. Az orvosok véleménye szerint azonban pillanatnyilag nincs ok komoly aggodalmakra.

Kiew, szeptember 17. Stolypin miniszterelnök állapotáról jelentik: A melihártyagyulladás tovább halad. Hőmérséklet 36,6, érverés 116—120, légzés 28. A páciens állapota igen komoly.

Bagrov vallomása.

Kiew, szeptember 17. Bagrov vallomásából megállapították, hogy már a kereskedőházában meg akarta ölni Stolypint. Sokáig várakozott a kedvező alkalomra, nehogy valakít a közönség közül is megsebesítsen. Mikor a kedvező alkalom elérkezett, elvesztette a bátorságát. A következő napon is ingadozott egészen a színházi előadás második felvonásközéig, mikor arra a meggyőződésre jutott, hogy kedvezőbb alkalmat nem találhat. Bagrov közeledett Stolypinhez, aki teljesen őrizet nélkül volt, hát-só kabátzsebéből elővette revolverét, amelyet, hogy a feltűnést elkerülje, egy szinlappal fődött el és kétszer rálőtt a miniszterre. Ezután lethajolva szaladt a folyosón végig, hogy az általános zürzavarban elmeneküljön, de feltartották. Egy kardcsapástól fején sebesült meg, — azonkívül két fogát is kiütötték. A rendőrtől, aki a várba kísérte, cigarettát kért, hozzátéve, hogy az eset annyira felizgatta, hogy még mindig nem tért magához.

TÁVIRATOK.

Gyilkosság vádja Péter király ellen.

Budapest, szept. 18. Belgrádból táviratozzak: A Tribuna mai számában Novakovics folytatja leleplezéseit. Megírja, hogy az összeesküvők írásban érintkeztek Péter herceggel, a mai szerb királyi és vele állapodtak meg abban, hogyha megölik Sándor királyt és a királynét, akkor Péter büntetlenséget biztosít a gyilkosoknak és elfogadja a királyi koronát.

Általános sztrájk Prágában.

Budapest, szept. 18. Prágából táviratozzak: A szociáldemokrata pártvezetőséghez tegnap indítvány érkezett, hogy a párt szerdára, mikor a cseh tartománygyűlést megnyitják, mondja ki az általános sztrájkot. A vezetőség elhatározta, hogy a döntést a munkások hangulatától teszi függővé. A bécsi események hatása alatt nagy izgalom fogta el a prágai munkásokat és valószínű, hogy ezért a pártvezetőség is kimondja az egynapos sztrájkot. Ha sztrájk nem is lenne, nagy tüntetéseket és gyűléseket fognak tartani.

Mikor a lordmayor és kísérete ma reggel Prágába érkezett, a munkások nagy tüntetést rendeztek.

— Adjatok enni, nem kell bankett! — kiáltottak a lordmayor felé. Az angolok azt hitték, hogy a nép ovációt rendez nekik és hajlongva köszöntötték a munkásokat. A zavar olyan nagy lett, hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie.

Krobatin kitüntetése.

Budapest, szept. 18. Bécsből táviratozzak: A katonai Rendeleti Közlöny ma reggeli száma közli, hogy a király Krobatin hadügyminiszteriumi osztályfőnököt a tizennegyedik tábori tüzérezred tulajdonosává nevezte ki.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

— Déli zárlat. —

Szeptember 18.

Az árak 50 kilogramonként	
buza okt.	11.73—11.71.
buza ápr.	12.00—11.98.
rozs okt.	10.27—
zab május.	—
zab okt.	9.47— 9.50.
Tengeri szept. 1911	—
Tengeri máj. 1912.	8.31— 8.30.

Értéktözsde. Magyar hitelrészvény 845 25. —
— 647.—.

Globin
legjobb cipőkrém

A legjobb óvszerként fertőző betegségek ellen,

KOLERA,

gyomor- és altesti bántalmaknál és mint üdítő ital is, ivó- vagy savanyuvízzel hígítva elismerten kitűnő szolgálatot tesz a

Gróf Keglevich István utódai

Cognac

BUDAFOK

Bel- és külföldön kizárólag DISZOKLEVÉLLEL kitüntetve. — Mindegyütt kapható!

Aki **gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan,** lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől **Stockerauban.**

Aki **szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését,** használja a **Schaumann-féle gyomorsót,** tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó **előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér.**

Gyomorsó-pasztillák **kényelmes s kellemes,** ugyanazon hatást tesznek, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként **phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1-50.** Postai szétküldés megkevesebb 2 doboz megrendésénél — utánvétel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerésztárban.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sinek, Szivattyúk, Malomgépek, Modern transmissiók. Távirdahuzalok. Minden méret és nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok **kölcsönbe** is adtnak.
TELEFON 142—14. Sürgőncim: BARSEL.

Vállalkozók és iparosok,

kik órabéres alkalmazottakkal dolgoztatnak, okvetlen szerezzék be a most megjelent

Órabér kiszámítási táblázatot.

Kapható: **Tóth István**
s. mérnöknel (Veres-u. 19. sz.)
déli és esti órákban.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljete a cigaretták óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,

vagy **„OTTOMÁN“ (törökfej)**

és **„TIP-TOP“** aranyzopókás
cigarettapapírt.

HÁZLEBONTÁS

miatt

a raktáron levő összes papírárunk

u. m.:

Iskolai füzetek,

író- és rajzszerkek, irodai és

Levélpapírok,

Üzleti könyvek,

Képes levelezőlapok

leszállított árban kaphatók

BOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piac-utca 12. sz.

(volt Stenczinger-ház.)

==== **Izlóses** =====

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Rönyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart
Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Órajavitások gyorsan és pontosan készülnek
Apródynál Piacz- 12. szám (Stenczinger-ház.)

Hajgyűrűket és karpereczeket készítenek jelent-
kezzenek lapunk kiadóhiva alában.

Öngédon két és egynegyed hold föld eladó.
Ertekezhetni tulajdonosnál: VI. ker. Malom-
köz 5. sz.

Zongoraórákat ad felelőség mellett gyakorlott,
lelkiismeretes urnó kezdőknek és haladóknak.
A zene tanárno garantálja a tanítvány elvál-
lalása esetében a sikert: kitünő módszere
mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a
legelhanyagoltabbul tanítottaknál a legrö-
videbb idő alatt. Czim a kiadóhivatalban.

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Derekvarróleányok állandó alkalmazást nyerne
Takács Sándorné nőruha varrodájában
Kölcsény-utca 22.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Németül és zongorázni olcsón tanít özv. urnó.
Meszen utca 18.

Tanuló fizetéssel felvétetik Apródy József mű-
órásnál Piacz-utca 12. szám. (Stenczinger-ház.)

10 krajczár
egy iskolai könyv bekötetése

HOROVITZ ZSIGMOND papirkereskedésében
Piacz-utca 12. sz.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test
vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására ho-
zom, hogy tölem természetes, tiszta dalmáciai
fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ó-
fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös za-
matos 58 korona, fekete bikavér 65 korona.
Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyó-
zódású önköltségi árban bérmentve 5 kilog-
rammos postamintát 4 koronaért küldök. —
Cím: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiumába.

EGERBEN emelets uriház eladó. Bővebbet Ba-
logh örnagynál, honvéd-kórházban Budapest.
Ügynökök díjaztatnak.

Modern utcai

három szoba,

előszoba,

**konyha, éléskamara és
mellékhelyiségekkel**

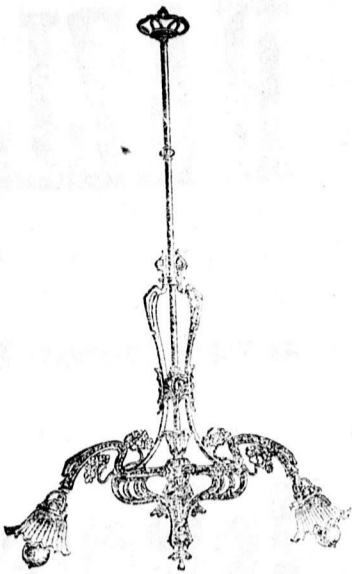
vízvezeték és villanyvilágítással
berendezve

November hó 1-sejére

kiadó.

Darabos-utca 7. szám.

Üzletáthelyezés!

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár
Részvénytársaság raktára

üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

a Piacz-utca és Uj-utca sarkán épült

uj Wiener-féle palotába

helyezte át.

!! Mérsékelt árak !!

Eladó téglá !!

Hogy a beallott nagy keresletnek
megfelelhessünk, téglagyárunk üzem-
képességét lényegesen emeltük és
ma már abban a kellemes helyzet-
ben vagyunk, hogy kitünő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk
mérsékelt árak mellett. Kivánatra
áránlással bármikor készséggel
szolgálunk.

**„Bóni“ gyártelep és mező-
gazdasági r.-t. Nyirbátor.**

Takaréktűzhelyek

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa
puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági
eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.

I. rendű
Üserhasábtűzifát szállít
Fischer és Wollner cég

APÁTKERESZTUR állomáson
száz mázsánként

126.— koronaért

20 korona előzetes beküldése
ellen utánvétellel.

A vasuti fuvar Debreczenig
35—36 koronába kerül.

Megrendelések a cég bihar-
diószegi irodájába küldendők.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte **lakások** pormentesítését

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel
szelid árban válllok. Telefon 878. sz.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet-körut mellett) teljesen újonnan
berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg,
meleg víz.

**Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzőkeny
kiszolgálás.**

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlantcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

P É C S, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitünő minőségű és páratlanul szép színű

**portlandcement
és fehérmészgyártása,**

valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
120,000 q fehérmész. 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat messze felülmúló
minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Tizennégy, tizenhat éves

gyári munkásfiukat
gépek mellé

felvesszünk

PATKÓGYÁR Hatvan-utca 53. sz.